

העלון יוצא לעילוי נשמת מזדיאנה נגי'מה בת חנינה לבית וזאן ע"ה, ובעלה מקיץ כצאני בר רחל ע"ה

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בית נאמן

מוצאי שבת פרשת "שופטים", ח' אלול התשע"ט

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח" רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בשעה 21:30

ניתן לשמוע בשידור ישיר את שיעורו של מרן שליט"א בערוץ קול ברמה. או ב'קול נאמן': 079-9-367-367 או בקו בית נאמן: 079-9270505

נושאי השיעור:

- א. להשתתף בתפלה ובאמירת הסליחות. ב. הסליחות המדויקות לאשכנזים. ג. ההבדל במבטא הצירי והסגול. ד. בכל עיר צריך גם רב ספרדי וגם רב אשכנזי. ה. להזהר בכבוד הברך. ו. לומר סליחות ולבקש מה' במתינות ובכוונה.

אלא בגלל שהוא מזכיר לי שם מסעי הצלב, ומזכיר כמה נטבחו יהודים באשכנז וצרפת, וזה קורע את הלב. אם אדם קורא בהבנה קצת, הוא לא יכול שלא להשתתף מזה, "בהשתתף נפשם אל חיק אמותם" (איכה ב' י"ב). אבל יש שם שגיאות בלי סוף. למשל הוא מקלל את ישמעאל במקום לקלל את אדום, מה עשו לכם הישמעאלים?! אתם הייתם באירופה וצרפת ואשכנז, והישמעאלים לא הגיעו אליכם. ואם היו מגיעים אליכם היו לכם חיים טובים הרבה יותר. הנה בספרד היו חיים איש תחת גפנו ואיש תחת תאנתו, והחיים שהיו בספרד בזמנו אין כמותם בעולם! עד שהבנתי שהכל מצונזר. שלחתי מכתב להוצאת אשכול, וכתבתי לרב ויינפלד: אתה ידוע בספרים שלך שהם כ"כ מדויקים ונחמדים, למה אתה מדפיס דבר כזה? אמר לי: וכי אתה בא ללמד אותנו בסליחות שלנו?! "בא לרדודנו בתוך ביתנו" (ירושלמי ביצה פ"ה ה"ב)?! אני אשלח לך במתנה ספר סליחות של אשכנז, בהגהת הרב ד"ר דניאל גולדשמידט, ותראה שכל ההערות שלך כתובות שם. הוא שלח לי את זה, וראיתי שיש הרבה מה להעיר שם, וכתבתי לו הערות על זה. הוא שלח לי: אם ככה צריך להוציא הכל מחדש. אין הכי נמי, תדפיס מחדש. והוא הוציא את זה מחדש.

איך מתענגים בסליחות אם קוראים בחצי שעה!?

א. יישר כח (לחזן ר' כפיר פרטוש ואחיו ר' יהונתן ה"ו על הפיוט "אליך ה"). הלואי בכל הסליחות בארץ שיקראו לאט לאט כמוך... ואם יעשו סליחות שעה וחצי, זה גם טוב. וכי העיקר לבלע הכל?! אין טעם בזה. איך אומר רבי יהודה הלוי באחת הסליחות שלו ("עירובי רעיוני")? "ואתפלל לפניו ובתפלה אתענג", ואיך מתענגים בסליחות אם גומרים בחצי שעה?! המחבר של הפיוט הזה ספרדי קדמון שלא חשב על קבלה וראשי תיבות וסופי תיבות, אבל הרש"ש - רבי שלום שרעבי מנה שנים עשר אלפ"א בית"א בסליחות, ובכל אחת הכניס ענייני קבלה של י"ב פרצופים. ומה אכפת לנו שהפייטן לא כיון לזה?! אנחנו משתמשים באלפ"א בית"א שלו בשביל להשתתף בתפלה. פעם הרב עובדיה ע"ה היה עושה את הסליחות אחרי השיעור במוצאי השבת, ובחול'ל בתנוס הערבים (ע"כ או ע"כ תגידו איך שתצו. אפשר לומר גם כך וגם כך) היו באים ומקשיבים בלויין לכל מלה שם. הם חשבו שהיהודים האלה בתפלות שלהם מקללים אותם ואת הנוצרים ואת כל העולם, שכולם יאבדו וישארו רק הם בלבד. הם באים ושומעים שאין דבר כזה בכלל, והיהודים לא מקללים כלום, רק אומרים "חרפוני צורי, אויבי ושורי, הקשב נא אמרי, בבואי בפחדך". ומה רע בזה?! אדם אומר לה: יש לי צוררים שמחרפים אותי, תקשיב לאמרים ולתפלות שלי. אם אדם מתפלל בצורה כזאת, אף אחד לא יכול לדבר מלה אחת! אדם צריך לדעת שאין כמו התפלות שלנו, והסגנון שלהם מיוחד במינו.

ה"סליחות" המדויק לאשכנזים

ג. היום יש אנשים רשעים שמחפשים עלילות עלי. אחד הוציא ספר "לוח ארש" של הגאון יעב"ץ, ובסוף הספר כתב שני עמודים ארוכים בגידופים וחריופים ומפטט הרבה. הוא חושב שזה פטפוטי דאורייתא, "ופטפוטי דאורייתא טבין" (עי' ירושלמי ברכות פ"ט ה"ה), אבל באמת זה שטויות והבלים. הוא ראה את הסליחות האלה, וכתב: "תיזהרו לא לקנות את הסליחות האלה, כי יש הרבה שגיאות שם". הוא חשב שאני נהנה מהמכירה הזאת ועושה כסף, אבל אין לי כלום מזה, ולא קיבלתי פרוטה על זה. רק שרבי יעקב שאול הלוי

הוא התחיל לקרוא וקרע לי את הלב

ב. פעם הייתי גר ברחוב חזון איש מס' 11 בבני ברק (במשך שלוש שנים), ובית-הכנסת הכי קרוב על יד הבית, היה או "תורה וחיים" של הרב בעדני שליט"א או "איצקוביץ". באחד מימי הסליחות, איחרתי ובאתי בסביבות שעה שש וחצי שבע לאיצקוביץ, והנה החזן קורא סליחות של האשכנזים כמובן. לקחתי משם ספר סליחות שהדפיס רבי יעקב שאול הלוי ויינפלד (הוצאת אשכול). הוא התחיל לקרוא וקרע לי את הלב. לא בגלל המנגינה כי אדרבה הוא קרא מהר,

- 4. הם היו כמו נסיכים שם. מרן (בית יוסף סימן ט"ח) כותב שיהודי ספרד היו מגדלים צביים, ומי שמגדל צבי זה אדם עשיר. וגם בן איש חי מספר על זה בבגדאד.
- 5. למשל מה שכתוב בתקיעות של ראש השנה "ישוע שר הפנים", שזו טעות, ובמקור היה כתוב "ישעיה". אבל כל הרבנים פחדו להגיה את זה. מי עשעה את הקפיצה הנחשנית, זה היה ויינפלד. הוא מחק ישוע וכתב "ישעיהו שר הפנים", כי זה עולה כמנין קר"ק - תקיעה תרועה תקיעה (ישעיהו עולה אחד יותר מקר"ק, אבל זה בסדר).
- 6. אמנם הוא ד"ר אבל ירא שמים. היום אנשים שומעים ד"ר וחושבים שזה רח"ל, וקוף ורדד תצמיח לך" (בראשית ג' י"ח), דרדד - ד"ר ועוד ד"ר... אבל יש דוקטורים תלמידי חכמים ויראי שמים ממש. למשל רבי בנימין מנשה לויין שהיה ד"ר ותלמיד חכם, הדפיס "אוצר הגאונים" על שתיים עשרה מסכתות, וכל מה שנשאר מימי הגאונים גאוני סורא ופומבדיתא עד רב האי גאון, מלוקט מספרי הגאונים ונמצא שם. אח"כ הוא נפטר ואף אחד לא השלים את העבודה שלו.
- 7. אחד הדברים שעכשיו אני זוכר משם, הוא כותב: הפייטנים האשכנזים ממציאם מלים מוזרות מלבם, ולמשל המלה "בוזה". אבל הוא שכח את הפסוק בנחמיה (ג' ל"ז) "שמע אלקיני כי היינו בוזה", ופירושו שהיינו בוז, בלשון נקבה. וכתב שיש עוד כמה דברים חידושים והמצאות, אבל זה לא חידושים ולא המצאות. כן מונה שם מלת שברון, ומופיעה בירמיה (י"ז י"ח). ומלת להב, ומופיעה בישיעיה (ל' כ). וכן עקוק, ומופיעה בנחמיה (ט' כ"ח).

- 1. היה מעשה ידוע באמריקה, באחד עשיר מופלג שהיה לו בן יחיד, אבל לא הלך בדרך התורה והיה כופר רח"ל. אביו השאיר צוואה, וכתב שלא יקבל הבן כלום אא"כ יאמר אחריו קדיש, זה הכל. באמריקה הדת והמדינה נפרדים אחד מהשני, והבן אמר: זו כפייה דתית, מה הוא כופה עלי? מגיע לי כסף בתור ירושה, ומה הוא מתערב לי בזה?! אני לא רוצה לומר קדיש. השופט גוי ולא ידע מה יש בקדיש הזה, הוא ביקש שיתרגמו לו את הקדיש כי זה שובר לו את השיניים. באמריקה מאמינים בבואר עולם (על כל דולר כתוב "באלקים אנחנו בוטחים", ומי שלא רוצה להאמין מפרש שהדולר זה האלקים, אבל הכוונה פשוטו כמשמעו), ולא כמו הרוסים הרשעים הארורים שאומרים שהעולם בא מאליו. הוא קרא "יתגדל ויתקדש שמהי רבא, בעלמא די ברא כרעותיה, וימליך מלכותיה, ויצמח פורקניה, ויקרב משיחיה". אמר לו: אתה בן בליעל, מה רע בתפלה הזאת?! אם לא תרצה לומר אותה לא תקבל פרוטה אחת. הוא הוריד את הראש.
- 2. באיצקוביץ הזאת חסר רק תיקון חצות... היא הומה שמונה עשרה שעות ביממה, "כיוני הגאיות כולם הומוות" (יחזקאל ד' ט"ז).
- 3. ראיתי שם מלה חדשה שאני לא מכיר ממקום אחר. בפתח השער כתוב: "כאן כל הסליחות והקדישים מוכנים לפניך ואין צורך לעלעל אחריהם", מה זה לעלעל? לדפדף. יש עושים מהמלה "דף" לדפדף, ויש עושים מהמלה "עלה" לעלעל. סליחות אלה עם המלה "לעלעל" ראיתי אותם עוד בחו"ל.

עיצוב גרפי: ח'אלק 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:13	19:23	20:05
18:30	19:25	20:02
18:20	19:25	20:01
18:30	19:25	20:01

להקדשות והנצחות : 052-7130552

ז"ל שהיה אדם טוב⁸, שלח לי את זה במתנה עם המון ספרים שהדפיס בהוצאה שלו (הוא לא הפסיק כלום)⁹, וכתבתי לו הערות על זה. אני לא עושה "ביזנס" בהם, "אין אדם עושה הסורה בסליחותיו של חברו" (ע"פ בבא מציעא ל"ה ע"ב)... לכן מי שרוצה לקחת את הסליחות האלה של האשכנזים המוגהים על ידי, יחפש אולי נשאר עוד בסטוק של הרב ויינפלד, ואם יראה אחד שכתוב שמוגה על ידי, יידע שזה מוגה טוב. בכל הספר כולו "מורנו ורבנו" (המשיג) מצא שש-שבע שגיאות בלבד. וגם חלק מהם לא שגיאיות¹⁰, וחלק מהם אני לא אחראי על זה, כי מי שעשה את ההגהה האחרונה היה ויינפלד, וכי אגיד לו על כל מלה שם?! וחלק מהם טעות סופר, כי בן אדם זה בן אדם. אבל לא יתכן כדבר הזה שאני עושה מכאב במה שעבר על אבותינו באשכנז (אותו הדבר אבותינו ואבותיהם), ואח"כ אומרים שאני עושה בשביל הכסף. אני לא עושה בשביל הכסף, תקחו אותו לעצמכם, מה אני אעשה בהם?! ויותר מזה, בכל דבר שכתבתי הגהה בתפלה ע"פ מקורות הוא נלחם בזה¹¹.

ההבדל בין צירי לסגול

ד. על מה הוא צועק בסוף ספר לוח הארש? אני כתבתי (קונטרס לאוקמי גירסא אות ט"ו) להגיה "המהולל בפה עמו" בצירי ולא בסגול, כי לולי הרב האר"י (שער הכוונות דף י"א ע"ב) היינו אומרים "בפי" ביו"ד וחיריק כי זה בסמיכות, כמו "פי צדיק יגהה חכמה ולשונו תדבר משפט" (תהלים ל"ו ל'), ואין בשער הכוונות (שם) כותב לומר בפה בה"א?! הרב חיד"א (בסוף ספר קשר גודל בקצת מנהיגים ואזהרות אות ה) הקשה את הקושיא הזאת, ולא תירץ אותה. לכן כתבתי שבשער הכוונות כתוב לומר בה"א ולא כתוב בסגול, וא"כ אפשר לעשות צירי במקום סגול. ומצאנו דבר כזה, המלה "שָׁדָה" בסגול, ובסמיכות בצירי. המלה "קָנָה" בסגול, ובסמיכות בצירי כמו "קָנָה-בושם" (שמות ל"א). ויש יותר משלושים וחמש מלים כאלה, שמסתיימות בה"א ובסגול ובסמיכות הסגול משתנה לצירי. (עיי' בספר דרכי העיון עמ' מ"ג). וגם אין הבדל בביטוי זה. אמנם פעם חשבו שאין הבדל לספרדים בין צירי לסגול, ויש לי ספר ענק "חצי גבורים" שמביא כל מיני מאמרים שם, ובאחד מהם רבי יעקב לויפר (מדקדק בירושלים) כותב שאין לספרדים הבדל בין צירי לסגול, ואותו דבר הכל הוא מקשה ומתורץ ומפלפל בזה. אבל באמת שיש לנו הבדל ברור, וכי משום שכמה עדות ספרדיות שכחו אותו אין לנו הבדל בזה?! ההבדל פשוט מאד, הצירי תנועה גדולה והסגול תנועה קטנה¹², בצירי אתה מאריך בתנועה ובסגול אתה

8. הוא היה בן אדם טוב. ואמר לי: אפילו את הספרים שלך לא תגיה אותם ככה (הדפסתי פעם באור-תורה המכתבים שלו). אבל מי אמר לך?! אני אגיה גם אותם בדיוק כזה, כי אני מטבעי רוצה לדייק, וכי שיהם להוציא ספר עם טעויות? היום יש הרבה ספרים כאלה בעולם. לכן צריך להוציא דברים טובים.

9. בזכותו יש לי משניות גדולות של שמונים ואחד פירושים (והיה לי רק משניות קטנות), עם גליונות רחבים לקראו לכתוב ולהעיר שם.

10. אחד הדברים שהתווכח עליהם השוטה הזה, שבאחד המקומות היה כתוב "נְחָךְ", וכתבתי שצריך לומר "נְחָךְ", לפי מה שכתוב ביחזקאל "לא ישוב דרך השער אשר בא בו, כי נְחָךְ יצא" (מ"ו ט'). והוא אומר שצריך לומר נְחָךְ, כי לדעתו נְחָךְ בחיריק אבל נְחָךְ בקמץ חטוף. מנין לך? הרי בכל ספרי המילונים כתוב נְחָךְ נְחָךְ נְחָךְ נְחָךְ וכדו'. אבל הוא עקשן.

11. פעם (בקובץ בית אהרן וישראל) כתבתי שצריכים לומר בתפלה "אלקי נצור לשוני מרע ושפתי מדרע מרמה", ולא ושפתותי. מה הסיבה לזה? כי זה לקוח מלשון הפסוק "נצור לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה" (תהלים ל"ד י"ד), ולא כתוב ושפתותיך. כן מובא בדקדוקי סופרים (ברכות י"ז ע"א), וגם בחובות הלבבות (שער הכניעה פרק י') הביא את התפלה הזאת, וכתב "ושפתי מדבר מרמה". הוא חשב שחובות הלבבות זה אחד מספרי המוסר האחרונים, אבל זה חכם שהיה לפני אלף שנה, וקדם לרבי יהודה הלוי ולהר"ף (בהקדמתו הוא מביא את הפוסקים שהיו בזמנו, ולא מזכיר שם את הר"ף. סלקא דעתך חכם ודיין בספרד שלא זכיר את הר"ף?! אלא שהוא חי לפני הר"ף. ויש לו גם קטע בפיזי ראש השנה "חטאי לו ירחיקו בם שכני" מובא בחובות הלבבות שער הכניעה פ"ז. מוכח מכאן שהיטט לא היה ריה"ל). אבל זה לא מצא חן בעיני "הגאון הגדול" הזה, וכתב: גירסת "ושפתותי" יסודתה בהררי קוידש"ש... למה? משום שמצא בסידור רב סעדיה גאון שכתוב ג"כ "ושפתי", ולמטה כתוב שם שבנוסח "לה כתוב "ושפתותי", כלומר יש שלושים וחמשה סידורים כתב-יד של רב סעדיה גאון, ובנוסח השלושים וחמשה כתוב "ושפתותי". אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו... כל השלושים וארבע הנוסחאות בטלים ומבוטלים מול נוסחא א"ל... בגמרא (חגיגה ד' ע"א) כתוב "גמר לה לה מאשה", שהעבד פטור ממצוות עשה שהזמן גרמא, בגלל שלומדים גזירה שוה לה לה מאשה, "או חופשה לא ניתן לה" (ויקרא י"ט כ'), "וכתב לה" (דברים כ"ד א'). לכן הוא גמר מנוסחא ל"ה... (וע"ע בחוברת אור תורה סימן תשע"ה סימן ק"ו אות ה'). אבל הוא כותב בתקיפות שצריך להיות ככה. מי אתה בכלל?! "חמור חמורתיים בלחי החמור" (שופטים ט"ו ט"ז).

12. אבא ע"ה לימד אותי בגיל ארבע תנועה גדולה וקטנה, "לא יהיה לך בכיסך אבן ואבן

מקצר בה. ואם יש נגינה בסגול הוא הנפך לתנועה גדולה. למשל המלה "מְלָךְ" המ"ם והלמ"ד בסגול, ואמנם ההברה "לְךָ" זו הברה סגורה כי היא תנועה קטנה, אבל "מְ" זו לא הברה סגורה כי יש נגינה שם. וכל המלים ממשפחת הסגוליים ככה, כמו מְלָךְ עָבַד עָבַד עָבַד וְכָדוּ, וְכָדוּ, וְכָדוּ, וְכָדוּ. זהו ההבדל בין סגול לצירי¹³. ולפי זה אין הבדל אם המלה "ספר" שהיא מלעיל, תהיה ספר בסגול סגול או סְפַר בצירי סגול. ולפעמים זה משנה את המשמעות של המלה¹⁴. היום לא יודעים את הדברים האלה, ויש כאלה שקוראים הכל מלרע או מלעיל. אבל אצלנו בחו"ל המסורת מדויקת מפי כל הראשונים, ויש הבדל בין צירי לסגול.

לא מוסיפים יו"ד בניקוד צירי

ה. הנה בשבוע הבא (פרשת "כי תצא") אנחנו קוראים שם פרשת "זכור", והאשכנזים שיהיו בריאים אומרים "תמחה את זייכר עמלק" (דברים כ"ה י"ט). אבל זה לא נכון, כי בין אם תהיה הזי"ן בסגול או בצירי אינה מוסיפה יו"ד כלל. וזו גמרא ערוכה שגילה רבי בנציון כהן (ספר שפת אמת עמ' ר"ב), ומצא אותה בתשובות רבנו אברהם בן הרמב"ם (סימן ע"ט). הגמרא (ברכות ט"ו ע"ב) מביאה את כל הריוח בין הדבקים בקריאת שמע: בכל-לבבך, על-לבבך, על-לבבכם, בכל-לבבכם, עשב-בשדך, ואבדתם-מהרה, הכנף-פתיל, אתכם-מארץ. והביאה כל שמונת הדוגמאות שם. ושאלו את רבנו אברהם: מדוע הגמרא לא הביאה עוד ריוח בין הדבקים, "דבר אל בני-ישראל ואמרת אליהם". ענה להם: מה השאלה הזאת?! אם היינו אומרים "בניי" צריך לעשות הפרדה בין המלים, אבל אומרים "בני" ולא מבטאים את היו"ד הזאת, וא"כ אין שום בעיה בזה. ולא תגידו שרבנו אברהם אומר ככה ואילו האשכנזים אומרים אחרת, כי הנה חכם אשכנז לפני ארבע מאות שנה, רבי בנימין סאלניק תלמידו של הרמ"א, כותב שבמלה "אלקינו" לא מבטאים את היו"ד, ואפילו שהיא בצירי ואחריה יו"ד לא מבטאים אותה. זה כתוב בספר שלו שו"ת משאת בנימין (סימן נ"ז), והדברים שלו מובאים בטורי זהב (יו"ד סימן רע"ז סק"ז. "השקו הצאן ולכו רעו"). לכן מה שעושים האשכנזים היום זה חדש גם אצלם. ועוד הרבה דברים חדשים כאלה, "חדשים מקרוב באו לא שערום אבותיהם" (ע"פ דברים ל"ב י"ז)¹⁵. למה תאמר "זייכר"? אדוני, אין דבר כזה. באידיש יש מלה

גדולה וקטנה (דברים כ"ה י"ג), וכאשר מלמדים תינוקות בגיל ילדות, נותנים להם סימן כזה: "צירי" זה כמו שני גלגלים, ואדם שנוסע על אופניים שני גלגלים זה אדם גדול. ו"סגול" זה כמו שלושה גלגלים, כי אם הוא קטן שעלול ליפול לוקח אופניים שלושה גלגלים. לכן אם ראתי צירי זו תנועה גדולה, ואם ראתי סגול זו תנועה קטנה. וככה זוכרים את זה. 13. אין נדע את ההבדל בזה? כתוב בפרשת ויקהל "את-המשכן את-האלו ואת-מכסהו, את-קרסיו ואת-קרשיו את-בריחיו את-עמודיו ואת-אדניו. את-הארון ואת-בדיו ואת-הכפורת ואת פרוכת המסך" (שמות ל"ה י"א-י"ב). היום אנשים לא מבינים את זה, ושואלים: מה ההבדל בין את בסגול לאת בצירי? אבל ההבדל בזה, אם המלה במקף וכלי טעם זה בסגול, ואם המלה בלי מקף ועם טעם זה בצירי. ולכן לפעמים גם כאשר המלה בסגול, אם יש בה טעם זה נשמע כמו צירי.

14. למשל בפסוק "ותהר עוד לאה ותלד בן-שש" ליעקב" (בראשית ל"י ט'), המלה "בן" בצירי ובמקף ומאידך בגעיא (בספרים מדייקים), כי בגלל המקף אדם עלול לומר "בן-שש", וא"כ הוא משנה את המשמעות כי פירושו הבן של הששי, לכן בגלל הגעיא אומרים "בן ששי", והכוונה הבן שהוא ששי.

15. פעם האשכנזים קראו את הקמץ כמו שלנו (והצירי והחולים כמו שלנו), א"כ ח נשתנה אצלם, וגם שוב מצאו שהתיימנים אומרים שלנו או, אמרו "מצאנו תנא דמסייע לך". אבל גם התיימנים עברו הרבה גזירות וצרות בזמנם. בתקופת שבתאי צבא המלך בתימן אמר להם: אתם מאמינים שייבא המשיח, איפה המשיח שלכם?! והגלה אותם, "ויושב אותם בחלח ובחבור נהר גוזן וערי מדי" (מלכים ב', י"ז י"ז) לאו דוקא... והיא נקראת "גלות מוזע". רבי שלום שבזי ע"ה היה שם, וכתב שירים בערבית כמו "צלנא האתף אלאחאן", כלומר באו עלינו בעיות רבות. אמנם אחרי כשנה האימאם שם החזיר אותם, אבל נבזז מה שבזז ונהרגמה שנהרג, והלך הכל. אבל בספר שפת אמת (עמ' קפ"א) מוכיח שהתיימנים הקדמונים קראו את הקמץ אה כמו שלנו. ואם לא תרצו להאמין להם, הנה עוד הוכחות לזה, תרגום השבעים מכאן והערבים מכאן. בתרגום השבעים, למשל בזה "נעמי", שיש מחלוקת בין "מדקדקי הדור" חכמים בעיניהם, ויש אומרים "נעמי" כי זה בא משרש נועם. אבל אני קורא מלה ורואה גו"ן קמץ ואחריה געיא, וכי אתחיל להתפלל מה השורש שלה?! וא"כ בשביל מה עשינו ניקוד בכלל?! בכל מלה נדון מה השורש ומה הרגליים... לכן לא עושים ככה. הרד"ק כותב שקריאת המלה נעמי הנו"ן במקף גדול. וחכם אחד אשכנזי אליעזר אלינר (בקובץ "שנה בשנה") כותב שהמלה נעמי מופיעה בתרגום השבעים NAOMI. וא"כ הקמץ שלנו זה הקמץ המקורי. וגם אותו הדבר הערבים, הם אומרים אברהם - "אבר'הים", בסוף המלה מנוצים מעט אבל אף אחד לא אומר אברוהם, יצחק - הם אומרים "יצחק", דוד - "דוד". וגוי מסיח לפי תומו נאמן לעדות אשה עגונה (ש"ע אה"ע סימן י"ז סעיף ג'). כולם

לפרטים והזמנות:
053-6652663

כל תשמישי הקדושה במקום אחד
ספרי תורה • תפילין • מזוזות • מגילות ועוד

מוגה ע"י מגוהים מוסמכים משיבת כסא רחמים

לעילוי נשמת אבינו הקר
דוד מסעוד בן חנה
למשפחת ממן
נלב"ע י' אלול תשע"ט
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
בחייר רפאל בר כמנה
נ"ע י"ג חשוון התשנ"ב
חיה רחמי בת שאשיה
נ"ע ה' אדר תשס"ז
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
יוסף חי כהן
בן מסעודה

לרפואת
רבקה חיה
בת חנינה
אסנת

להצלחת **יום חורי,**
דניאל בוכריס, יונתן
מאמן, חיבה סופר
וכדיר בוכריס וב"ב.

למה לא מספיק רב אחד?

ז. למה עושים את זה? אלא שיש היום דבר שנקרא "מנטליות"¹⁸, והאופי של רב אשכנזי ורב ספרדי שונה, כל אחד והאופי שלו. למשל רב אשכנזי שהתרגל שאורז אסור בפסח, כשמגיע חג הפסח יכתוב "האורז אסור בפסח ואחינו הספרדים נוהגים בו היתר". לכן צריך גם רב ספרדי בשביל זה¹⁹. ויש דברים שלא מדובר

18. כולם אוהבים את המלה הזאת, אבל במקום זה צריך להגיד "אופיי".

19. פעם הרב טכורש ז"ל היה ממונה על הכשרות בתל אביב, וכתב מודעות שיזהרו בכמה

דברים בפסח, ובאחת

מהן כתב: "האורז אסור

בפסח, ואחינו הספרדים

נוהגים בו היתר". הראה

לרב עובדיה זצ"ל שהיה

הרב הראשי בתל-אביב,

והרב אמר לו: זה שקר,

אתה הוהב שהאורז אסור

בפסח, וכי הספרדים

אוכלים איסור? אמר

לו: מה אכתוב? אמר לו

הרב: תכתוב "האורז מותר

בפסח ואחינו האשכנזים

נוהגים בו איסור", כי דבר

מותר שרוצים לנהוג בו

איסור אין הכי נמי, אבל לא

יתכן דבר איסור שנוהגים

בו היתר. "אסור לנסוע

ברכבת בשבת, ואחינו

היתר" ... וכי יש דבר כזה

בעולם?! הגמרא (ראש השנה

ט"ו ע"ב) אומרת "במקום

איסורא כי נהגו שבקינן

הכניסו את הפאר לסוכתכם...

פאר הסוכה

קונטרס

כל מה שחיפשת בקונטרס אחרון! מסודר בסגנון יפה ומחדד, ובאותיות שאיכות עיניים!

הלכות ומנהגי הסוכה

משניות סוכה הובאות

כל מטה הקריאות הנצרכות בסוכה ועוד...

המצרכת המושלמת לשמחות וארועים!

הפצה ראשית. 050-4161137

סוכות ליתן

למהדרין מן המהדרין

סך קלוע מהדרין

הסך היחיד בהכשר הרב מחפוד

עם אחריות ל-5 שנים

סוכה חזקה במיוחד

סוכת ברזלים לחומרא גם לשיטת החזון איש

קיימת אפשרות ל-5 עמודים.

ניתן להשיג חלקים להגדלה לסוכה קיימת.

כיסוי לסוכה מהודר עם חלונות לאזור.

פטנט! הסך היחיד בהכשר הרב לנדא

בסך עלי דקלים יש כיסים מאותו חומר להשחלת המקלות, הסך יושב על הסוכה ולא רואים את המקלות.

סך קלוע מהדרין

הסך היחיד בהכשר הרב מחפוד עם אחריות ל-5 שנים!

הפצה ראשית:

0556777347 | 0507704880

הזמנות ב-SMS: 055-6687768 | הזמנות בפקס: 08-8529770

הזמנות במייל: Sukka770@gmail.com | www.sukotliv.com

מוקד מכירה ראשי: רחוב בן זכאי מול ת"ת ויזניץ אשדוד

למזמינים עד ערב ראש השנה באזור המרכז והדרום הכולה רחוקי מזל

בראשי מועצות דתיות, אלא בתלמידי חכמים שטועים בזה. למשל ע"פ ההלכה אדם שנשא אשה ולא ילדה לו עשר שנים, יכול לגרש אותה או לשאת אחרת עליה. וגם לדעת רבנו גרשום עשה חרם בזה, רבנו אליהו מזרחי בשו"ת שלו (סימן י"ד) כותב שלא גזר במקום מצוה של פריה ורביה. ואילו האשכנזים מחמירים מאד בחרם דרבנו גרשום עד הסוף²⁰. לכן צריך רב ספרדי בשביל להתיר את זה²¹. ולפעמים קשה לרב האשכנזי לפסוק אפילו לאשכנזים. פעם היה מעשה באשה אשכנזיה שנפל לה גרגיר אורז בתוך הסייד בפסח, ולא ידעה מה לעשות עם זה. לכאורה שתקח את הגרגיר ותזרוק אותו, אבל היא חששה אולי כמו חמץ בפסח שאוסר במשהו, גם אורז בפסח לאשכנזים אוסר במשהו... הלכה לחכם אשכנזי, ושאלה אותו: מה הדין בזה? אמר לה: תראי בתי, אני לא יכול לפסוק לך, תלכי לרבי מרדכי אליהו שיש לו תבונה מיוחדת, והוא יפסוק לך בזה. אבל תגידי לו שאת אשכנזיה. הלכה אליו, ואמרה לו: אני אשכנזיה, והרב פלוני שלח אותי אליך. לפי הדין הרמ"א (סימן תנ"ג ס"א) כותב שהקטניות (קטניות או קטניות) אינם אוסרים תערובתם, וא"כ שתקח את הגרגיר ותזרוק אותו, ותפסיד גרגיר אורז אחד כפרת עוונות... אבל זה לא פשוט להתיר לה ככה, כי היא תבין שהאיסור של אורז בפסח זה לא שוה כלום ותאכל כרגיל, והרי היא צריכה לכבד את המנהגים של אבותיה. לכן רבי מרדכי אליהו אמר לה: תביאי את הסייד, נמדוד אותו כמה אורכו וכמה רוחבו וכמה עוביו, וכמה יש אורז שם. ראה שיש ששים כנגד האורז, אמר לה: מותר לך, זה בטל בששים. בזה גם התיר לה וגם היא תלמד לכבד את מסורת אבותיה. זו החכמה, לדעת איך לדבר ולעשות את זה²². צריך שתהיה דעתו מעורבת עם הבריות²³. לפעמים

להו?!" לכן לא כותבים ככה. והוא קיבל את זה. (חזון עובדיה ד' תעניות עמ' ת"ע).

20. הרשב"א (הובא בבית יוסף אה"ע סוס"א א') כותב: **שמעתי שחרם דרבנו גרשום היה עד סוף האלף החמישי**, ומהאלף החמישי והלאה בטל החרם הזה. אבל האשכנזים אומרים שהחרם הזה עד שיבוא המשיח ועד בכלל, וגם שיבוא המשיח ויאמר שמותר לקחת שתי נשים, הנה כתוב באלקנה "ולו שתי נשים שם האחת חנה ושם השנית פנינה" (שמואל א', א' ב'), הם אומרים שאסור לעשות את זה...

21. פעם אחת בא מרוקאי שלא היו לו ילדים מאשתו, וביקש שיתירו לו לקחת עוד אשה. אבל יש חוק "ביגמיה" שאוסר לשאת שתי נשים (אמנם צריכים תמיד להתניק ממה שאומרים הוהים), א"כ שני הרבנים הראשיים יסכימו להתיר לאותו אדם באופן פרטי, לשאת עוד

אשה על אשתו או לגרש את אשתו. **הרב עובדיה ע"ה** אמר: מרן (אה"ע סימן קנ"ד ס"י) פסק שמותר לישא אשה אחרת, ואין בעיה בזה. אבל צריך שהרב הראשי השני **הרב גורן** גם יסכים לזה. אבל הוא לא הסכים. הרב שאל אותו: למה אתה לא מסכים? וכי אתה לא יודע שהמרוקאים הם ספרדים? אולי חשבת שמרוקאים באו מאמריקה? ... מרוקו

לחוד ואמריקה לחוד, אל תערבב אחד עם השני. אמר לו: אני יודע שאתם ספרדים, אבל מצאתי שרבי חיים פלאג"י (ש"ת חיים ושולם ח"ב סימן ט"ו) כותב שאנחנו משתדלים כמה שאפשר לא לתת לספרדי לשאת שתי נשים בכלל. אמר לו: רבי חיים פלאג"י

לא מדבר במקרים כאלה, והרי זו משנה מפורשת (ביבמות פ"ז מ"ו) והרמב"ם (פ"ט"ו מהלכות אישות ה"ו) ומרן (שם) מפורשים, וכי רבי חיים פלאג"י ידחה את כולם? זה לא יעלה על הדעת. אבל הוא לא הסכים לזה. בינתיים הצטברו כמה תיקים של מרוקאים תוניסיאים וספרדים אחרים שמבקשים היתר, והרב גורן לא מסכים לזה. עברו ארבעים תיקים

כאלה, ונלחמו בכנסת, והוציאו חוק שמספיק רב אחד שיתיר את הדבר הזה או הרב הספרדי או הרב האשכנזי, ולא צריך את שני הרבנים הראשיים בשביל זה, ונלחמו איש באחיו ואיש ברעהו, עיר בעיר, ממלכה בממלכה" (ישעיה י"ב ב'). וככה היה. הרב (ש"ת יביע אומר ח"ז חאה"ע סימן ב' אות ח') מספר שלקח את כל ארבעים התיקים ופתח את כולם, והודיע להם: **רבותי, מותר לכם, אני דן יחיד. אבל זה לא שאני דן לבדי, אלא הרמב"ם ומרן השלחן ערוך וכל הפוסקים שלנו התירו את זה**. הרב כותב שם: **התרת את כולם, וכמעט כולם הביאו ילדים. וכי אפשר למנוע פריה ורביה בגלל ספק ספיקא של חרם**

דרבנו גרשום, בשעה שאין לנו הספרדים את החרם הזה?

22. פעם הייתי באמריקה, ואמרתי להם שע"פ הדקדוק אומרים בתורתך מטובך בישועתך וכו', הם שמעו ולא כ"כ האמינו לזה. התקשרו לרב מרדכי אליהו (בטלפון או במכתב), וענה להם: תגידיו כמו שאמר לכם. אמנם הוא בעצמו לא היה אומר ככה אלא בתורתך מטובך בישועתך, אבל הוא חשש שאולי אם יגיד להם לא לשמוע לי, כשאבקש מהם תרומה לשיבה לא יתנו לי, כי יגידו שאני מטעה אותם. לכן אמר להם: תשמעו

מה שאומר לכם הרב מאזוז, "מדברי הרב מאזוז אל תזוז" ... אחרי שנה שהלכתי אליהם, שמעתי שהם אומרים כמו שהיו רגילים תמיד, וכי אני אריב איתם?! אמרתי להם שע"פ הדקדוק זה יותר נכון, וזה הכל. אדם צריך לדעת איך להתנהג עם הבריות.

23. כתוב בספר "הזורעים בדמעה" (להרה"ג ר' חביב טולידאנו) שהיה אדם שחיפש חתן לבת שלו, והלך לראש ישיבה מפורסם, ואמר לו: אני רוצה את הבחור הכי טוב בישיבה, אמר לו הרב: יש לך את פלוני, קח אותו. לקח אותו ודיבר איתו, ומצא חן בעיניו. אחרי זה בא בחור יותר טוב ממנו, ואמר לו: הרב, למה לא הצעת אותי? אני למדן יותר טוב ממנו וחריף ובקי בהרמב"ם ובהרי"ף. אמר לו: **אתה בקי בארבעה טורים והוא בקי בטור החמישי**. שאל אותו: מה זה "הטור החמישי"? וכי יש טור חמישי בעולם? אמר לו הרב:

הוא בקי בארבעה טורים והוא בקי בטור החמישי.

הוא בקי בארבעה טורים והוא בקי בטור החמישי.

הוא בקי בארבעה טורים והוא בקי בטור החמישי.

הוא בקי בארבעה טורים והוא בקי בטור החמישי.

הוא בקי בארבעה טורים והוא בקי בטור החמישי.

הוא בקי בארבעה טורים והוא בקי בטור החמישי.

בתלם אבל מזכיר את כולם, ואסור לעשות את זה... באו ושאלו אותי מה לעשות, ואמרתי להם שיקחו עורך דין. אמרו לי שכל עורכי הדין מפחדים. ממי אתם מפחדים?! "אדם להבל דמה ימיו כצל עובר" (תהלים קמ"ד), למה אתם מפחדים?! כל אחד יטען טענות ויפסקו מה שיפסקו בזה. למה עושים את הדבר הזה? לפני כמה שנים מרן הרב עובדיה סמך ידו על העיתון הזה, והוא היה מופיע, ואין בו שום אפליה בין עדה לעדה, ומביא את כל העדות וכל החכמים והרבנים. צריך שיהיה לנו עיתון חרדי קולע אל השערה (אלא שאולי הוא מאריך הרבה וזו הסיבה שנסגר...). לא עושים ככה. **אדם צריך לדעת שאם תרדוף את השני על לא דבר, מחר יהיה לך חשבון למעלה, ולא תוכל לברוח מזה**²⁵. וכי יש יום, לאל איום, ודין על כל המעשה, ישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא" (פיוט "יה שמך ארוממך" לריה"ל). **לא יתכן לחפש עלילות כדי להוריד בן אדם, ומי שמוריד האם הוא בטוח שלא יורידו אותו, יורידו גם אותו.** אסור לעשות כדבר הזה. אנחנו נמצאים בחודש אלול ימי הרחמים והסליחות, וצריך לזכור שלא לפגוע באחרים²⁶. **ראיתי בניסיון**

25. בימי רבי ישראל סלנטר ע"ה היה אדם שהיה לו חשבון עם חבריו שלקח לו משהו, וכמה שבית הדין דיברו איתו לא עזר כלום, "כמו פתן חרש יאטם אזנו" (תהלים נ"ה). רבי ישראל היה חכם מיוחד, מה עשה? ביום כיפור בניעילה ההוא היה מתפלל בלחש, ורבי ישראל עבר על ידו ואמר לו בקול "למען נחלל מעושיך ידנו" (זה ביטוי מיוחד שנמצא רק בניעילה), והוא חושב מה הוא רוצה ממני, נכון זה כתוב בסידור. ושוב חזר רבי ישראל "למען נחלל מעושיך ידנו", ובזה רמז לו שיפסיק את השגעון הזה. אותו האיש הבין והוריד את הראש.

26. לפני ארבע שנים היתה לנו תנועה, השם שלה היה "יחד", ראשי תיבות ימין חרדי דתי, וכל מי שהוא ימני או חרדי או לפחות דתי צריך לתמוך בה (ועכשיו אמרנו שלא צריך את זה). אבל אני לא אומר מי ומה, אלא כל אחד ישקול בדעתו מה יעשה. יהודי אחד באמריקה בשם אלימלך שפירא הוא כותב ספירא וקוראים "שפיר". אבל קוראים לו "מילך", כי לאשכנזים אין סבלנות להגיד אלימלך וזה יותר מדי בשבילם... לכן הם אומרים "מילך", וזה מספיק), מדי פעם כותב לי מכתבים, ופעם כתב לי ככה: אני אשכנזי טהור, ואני קורא לך "מורי ורבי", כי כשאתה מדבר על התנועה שלך אתה לא מזכיר גנותם של אחרים, אלא אתה אומר מה אתה עושה ומה שיש לך בלבד. אם הצלחנו - הצלחנו, ואם לא הצלחנו - לא חייבים להצליח.

הרב אומר לאחד מותר ולשני אסור, ואם ישאל: למה אמרת לראשון מותר? יענה לו: זה ענין שלי, ואתה אל תתערב בזה. החזון איש היה אומר: אני אמרתי לך ככה, ואל תשאל למה אמרתי לו אחרת. לא בכל דבר צריך לעשות השוואות, כי פעם זה לפי השואל ולפי המצב והפסד מרובה וכדו'.

"והאלקים יבקש את נרדף"

ח. רבי כפיר פרטוש ישיר לנו עכשיו "יצו האל" של רבי יהודה הלוי²⁴. המנגינה של הפיוט הזה משתפכת, ועתה עלי תשתפך נפשי, יאחזוני ימי עוני" (איוב ל"ט). אדם שמשתפך בתפלה, הלב שלו נשבר לרסיסים, וכל אבר מרמ"ח איברים מחולק לעשרה אברים קטנים. אבל מי שאומר הכל מהר ומגיע מיד ל"תתקבל" ותענו ותערתו... לא עושים ככה. שבוע הבא בלי נדר נמשיך עוד שני בתים, אם יגזור ה' בחיים. המלים של רבי יהודה הלוי אמיתיות כל כך, דוקרות כל כך, שורפות כל כך, בוערות כל כך. אם אדם יקרא אותם בהבלעה לא ירגיש כלום, "כי בהבל בא ובחושך ילך ובחושך שמו יכוסה" (קהלת ו'ד). לכן אדם יקרא אותם בהתבוננות, ויראה כמה אנשים רבים על בחירות על הבלים ועל שטויות. לפני שבועיים-שלושה היתה מלחמה איומה נגד עיתון חרדי "יום ליום", שהוא הולך

"שערי דמעה לא ננעלו". התפלל התלמיד: וכי אדם צריך להיות בכיין? אמר לו הרב: דמעה ראשי תיבות דעתו מעורבת עם הבריות.

24. יצו האל, לדל שואל, והיהו דלתיו פתוחות. המון שיחו, במר רוחו, לאל אלקי הרוחות. אשר יקרא, בעת יירא, משפטים ותוכחות. לה' אלקינו הרחמים והסליחות. הימצא חן, בעין בוחן, כליות. איש מלא מרמה. אשר חולל, והתגולל, בדם עוון ומי אשמה. וסוף שברו, בבית קברו, יצועגוש וסוטר רמה. ויתגבר, ללא דבר, וישמח ובל ידע מה. וכי יכסוף, יקר לאסוף, ולא ידע למי ולמה. וישכח יום, בלי פדיום, יהי קודר בלא חמה. ויום מגלות, נפתחות, ותזכרנה נשכחות. לה' אלקינו הרחמים והסליחות. ואיך יגבר, אשר חובר, במי טפה ודם נדה. אשר נחשב, כגר תושב, וילך לו בלא חמדה. ומטעמיו, וגם מימיו, וקץ ימיו במו מדה. ואין רגע, בלא נגע, ולא פגע בלא חרדה. ואין תמים, בלא דמים, ואין איש משאול נפדה. אבל נרצה, וחן מצא, אשר חטא והתוודה. וקדם שיר ותשבחות, מקום ארון ומזבחות. לה' אלקינו הרחמים והסליחות.

לאור הסכנות האורבות לפתחנו ה"ו ראוי מאד לערוך פדיון נפש בערב ר"ה ובערב יוה"כ, וכפי הבטחתו של רבנו חיים ויטאל תלמיד האר"י הקדוש העושה כן מובטח לו שמשלים שנתו

פדיון נפש

עייק להרב שמן ששון ז"ל בדף קל"ג סוף ע"ד, שהביא בשם ספר הכוונות של הרב מאיר בתייא ז"ל שקיבל מרבו הר"י ווילנא זלה"ה ככתוב בגליון בספר בית מועד שמורנו הרב חיים ויטאל ז"ל היה נוהג בכל ערב ראש השנה לעשות פדיון נפש באופן זה, והוא שבערב יום ראש השנה היה מונה הק"ס פרוטות לפדיון נפש מניין נפש ולא שהיה גבאי (צדקה) בערב יום הניפורים היה עושה הפדיון עצמו, ושומרים ובערב יוטאל ז"ל היה נוהג בכל ערב

הדברים על מה שכתוב בספר הכוונות שמהר"ו ז"ל בערב סוכות היה מחלק הקופה, והכוונה על קופה זו של פדיון נפש ולא שהיה גבאי (צדקה) והעושה פדיון באופן זה בוראי שמשלים שנתו. עד כאן.

סוכות היה מחלקם, וזה כוונת

המיעוין בפדיון בעבור 26 ש"ה לכל נפש יתקשר לטל. 055-6746187

כל ההכנסות יועברו למשפחות בני תורה בערב סוכות כמובא במקורות

מסדות יב"ת ישיבה

יום הבחירות טובי הרבנים בארץ מגיעים לרעננה !!!

לחודש אלול "ובחרת בחיים"

סליחות 6:00 | שחרית 7:00 | כיבוד קל 08:00

8:15	הרב שמואל הוברמן
9:00	הרב שלמה לוינשטיין
10:00	הרב חיים זאיד
11:00	הרב מאיר שוורץ
12:00	הרב מאיר אליהו
13:00	הפסקה-כולם הולכים לבחור
14:00	הרב אייל עמרמי
15:00	הרב מיכאל לסרי
16:00	הרב מרדכי נויגרשל
17:00	הרב ברוך רוזנבלום
18:00	תפלת מנחה
18:30	הרב יעקב שיש
19:30	הרב יצחק פנגר
20:30	תפלת ערבית
20:45	הרב אלחנן לוי
21:30	הרב אהרן נרית
22:30	הרב אדיר עמרומי
23:30	הרב ליאור גלזר

00:30 סליחות עם הפייטן ר' משה הלל הי"ו

דברי ברכה: חיים גולדמן, סגן ראש העיר

יום שלישי י"ז באלול (17.9.19) ביהכנסת "תולדות יצחק" רח' אליעזר יפה 4 (כניסה מהתחנה), רעננה 050-4109219

למעוניינים להיות שותפים לזיכוי הרבים ולפרטים נוספים: הרב דן צרפתי 050-4109219

כניסה חופשית | עזרת נשים פתוחה

לבקש מה' שיהיו דלתיו פתוחות לכל שואל

ט. זה מה שאומר רבי יהודה הלוי כאן "יצו האל לדל שואל", אנחנו דלים. כמה תלמידי חכמים צעירים הלכו השנה הזאת בעוונות הרבים, אחד תלמיד חכם למדן וכמעט נתמנה לדיין, רבי צבי סגרו³⁰, ונפטר בחצי ימיו. ועוד חכם אחר רבי יוסף חדאד, הרב במושב גבעולים, שגם כן נפטר בחצי ימיו. וכל אחד ואחד לא יודע מה יהיה העתיד שלו בסוף. לכן צריך לבקש מהקב"ה, שיהיו דלתיו פתוחות לדל שואל, שהדלתיים של ה' יהיו פתוחים לכל מי שמתפלל אליו מכל הלב, והוא ישמע לו. כמה וכמה נסים ראינו בדבר הזה. לכן אדם צריך לקרוא את זה. ובלי נדר בשבוע הבא נמשיך את זה, ונסביר שכל מה שאמר רבי יהודה הלוי אמתי³¹. אדם צריך לדעת: תהיה בן אדם טוב, תתפלל ותתפלל ותתפלל ותתפלל, ותהיה ישר עם הקב"ה ואח"כ עם אנשים, "בעיני אלקים ואדם" (משלי ג' ד). שנזכה לשנה טובה ומבורכת, תזכו לשנים רבות נעימות וטובות.

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל השומעים כאן, הרואים כאן הרואים בלוי, והשומעים דרך "קול ברמה", והקוראים אח"כ בעלון. הקב"ה ימלא כל משאלות לבכם לטובה, בבריאות איתנה והצלחה רבה, "בן פורת יוסף" (בראשית מ"ט כ"ב), המלה יוסף בגימטריא עלון, שיפרו עוד כהנה וכהנה. אין לי כלום מזה, העיקר שאנשים יראו וילמדו בזה (מפיצים את זה מאה אלף או מאתיים אלף, איני יודע). ברוך ה' לעולם, אמן ואמן.

30. אני לא ידעתי עליו כי לפעמים היה שולח מכתבים ולא יותר מזה, אבל בספר ויען שמואל החדש (חלק כ"ב סימן י"ז) הביאו מאמרים שלו, וכתוב שם שרבים ודיינים היו מתכתבים אתו, ורוצים לשמוע את דעתו (רק דבר אחד שם שלא כ"כ מדויק. הוא כותב אבן העזר בראשי תיבות אב"ע. אבל זה ראשי תיבות אבן עזרא ולא אבן העזר. ולכן צריך לכתוב אה"ע).

31. למשל "אשר יעוז במעלתו ומרכבו", אתם יודעים איך נוסע ראש הממשלה? לא באוטו פשוט אלא באוטו מיוחד, אבל אולי יבוא אחד שהרג את קנדי ויאמר: אני אעשה גם לו ירייה אחת שיעשו לו השכבה... לכן עושים שלוש מכוניות דומות שנוסעות ביחד, פעם הוא בראשונה פעם הוא בשנייה ופעם הוא בשלישית, ולך תנחש איפה הוא נמצא... ואם הוא בעל רוח הקודש הרי לא יהרוג אנשים...

שתמיד שאדם פוגע הוא מפסיד מזה, "והאלקים יבקש את נרדף" (קהלת ג' ט"ו)²⁷. וכתוב במדרש (ויקרא רבה פרשה כ"ז פיסקא ה') שאפילו אם הרודף צדיק והנרדף רשע, האלקים יבקש את נרדף. זה ממש לכל אורך ההסטוריה, וראיתי כמה מקרים כאלה²⁸. אם אתה אומר מה יש לך למכור, אנשים אומרים נראה ונבדוק, אבל אם אתה יורד על השני, ירדו גם עליך, "כאשר עשית יעשה לך גמולך ישוב בראשך" (עובדיה א' ט"ו). והיו עוד מקרים כאלה²⁹. אדם צריך לדעת את זה.

27. כאשר הרב עובדיה ע"ה ייסד את תנועת ש"ס (בשנת תשמ"ד), אחד מחכמי האשכנזים שהיה תקיף מאד, אמר: "אני אוריד אותה, אני אלחם בה" (לא הרב ש ח"ו אלא מישהו אחר). ומה הרב עובדיה אמר על זה? "והאלקים יבקש את נרדף".

28. חכם אחד בא להיות רב בעפולה, והוא תלמיד חכם גדול שכתב ספרים גדולים, אבל כבר היה שם במשך עשרים-שלושים שנה רב אחר. ולפני הבחירות בחרו דוקא ברב ההוא. ודיבר שהרב השני לא בקי ולא יודע כלום. אבל בזמן הבחירות בחרו דוקא ברב ההוא.

29. בנתיבות ראש העיר שם יחיאל זוהר לא כ"כ דתי, ופעם הרב יששכר מאיר ע"ה אמר שצריכים להחליף אותו, ומצא מישהו שעוונה על כל מה שצריך לעשות שם. אמרו לי לבוא ולדבר שם והסכמתי, כי הרב יששכר היה אדם ישר ואמיתי. (הוא היה יקי מגרמניה ישרים כמו פלס, ולכן המשפחה שלו המקורית "מאיר" ולא מאיר. פעם חכם אחד רבי דוד מרצבך (בנו של הרב יונה מרצבך, והיה מורה של בני געון בבית הספר "זכרון מאיר" בכיתה ה') אמר לי: אתה יודע שאנחנו משבט יהודה? שאלתי אותו: איך הגעת לזה? וכי יש לך שושלת לזה? אמר לי: הרמב"ן כתב על הפסוק "ולו יקיהת עינים" (בראשית מ"ט). שהמלה "יקיהת" שרשו יקה. אמנם הרמב"ן התכוון לומר "יקה" ולא יקה. וכונתו שהי"ד של יקיהת זה שורש המלה ולא של העתיד, שלא תאמר שהמלה "יקהת" והוסיפו לה י"ד. אבל בתור בדיחה זה בסדר...).

באתי לדבר שם, ואני שומע קלטת במשך רבע שעה כמו "פתח אליהו", ומספרים את כל המעללים של יחיאל זוהר. מסיימים "ברוך ה' לעולם" ומתחילים עוד הפעם ויהי נועם ופתח אליהו... דיברתי שם, ובסוף נבחר דוקא יחיאל זוהר. תלמיד אחד מהישיבה שלנו שנמצא שם רבי שמעון דידי, בא אלי ואמר לי: תגיד לי, התפללנו והתענינו וצמנו ונתנו צדקה, והרב גרשונוביץ ע"ה בירך שהוא יפול, למה לא נפל בסוף? קושיא עצומה. אמרתי לו: תגידו מה יש לכם למכור ואל תיפלו על אחרים, כי כאשר אתה רודף אדם כל הזמן, השומע אומר שמע מינה שהשני יותר טוב, לכן תגיד שאנחנו נתקן את זה, ומכלל הן אתה שומע לאו.

חלוקת מענקים

לקראת ראש השנה
תש"פ הבעל"ט

אנו נערכים לחלוקת מענקים
מ"קרן שותפים" לכל בוגרי
הישיבה די בכל אתר ואתר.

לפרטים והרשמה נא לפנות
למוקד: 03-6714808 מערכת ממוחשבת

בברכת
שנה טובה ומבורכת
הרב צמח מאוזן

קנה לך סגור ליום הדין

100,000 יהודים כבר לובשים תכלת!

מאות רבנים מובילים ומשפיעים התחילו ללבוש תכלת!

3,489 בני תורה התחילו דרך פעילות ארגון 'זכרתם'!

רבבות לומדים נחשפו לנושא התכלת ולמדו את הסוגייה לעומקה!

אין ישיבה בלי לובשי תכלת!

אין בית שהנושא הוא לא חם ומוכר!

כבר אי אפשר לשייך את התכלת לקהילה או חוג מסויימים!

וכאן אנו קוראים לך, יהודי יקר,
בקריאה נרגשת!
למד את הסוגייה המרתקת הזו!
מצוות התכלת מיהכה גם לך!

אנו נסבסד לך באופן משמעותי את הטלית הראשונה ואפילו יש אפשרות לקבל חינם לגמרי! התקשרו אלינו ונשתדל לספק לכם ציצית מוכנה עוד לפני החג לכל מקום בארץ!

0799-1000-65

זכרתם

ראיה - זכירה - עשייה

- גמול להשאלת ספרים הנ"ל מענין התכלת
- קשירה לפי כל שיטות ההלכה והעדות השונות, ע"י אברכים יר"ש
- הירכה מעשית לקשירה בהלכה
- מכירת פתילי תכלת, ציציות וטליתות במחירי נמלה
- ארגון שיעורים

בית נאמן

ציון

ישועה?

קנה לך סגור
ליום הניפורים!72 ש"ח = מניין חסד
עשה חסד עם עמלי תורה
ותזכה לחסד בדין!

המעלה הגדולה ביותר לעשות זאת ע"י החזקת עמלי תורה

"תיקון-נרת"

שיעשה ע"י יותר ממנין תלמידי חכמים שלומדים
תורה בתענית דיבור לילה שלם לזכותך, כולל קריאת
תהילים שלם ותפילות מיוחדות למענך. ובאשמורת
הבוקר יערך פדיון נפש לכל שם!

בעלות 72 ש"ח לכל נפש

הלימוד יערך ביום חמישי בלילה (אור לה' תשרי התש"פ)

קו בית נאמן

משרדי הישיבה

לפרטים: 08-6727523 | 079-9270505

או באתר הישיבה: yhr.org.il

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאוזו ע"ה

גיליון 133

א' בתמונה?

למען תספור

"לפני שלש שנים נולדה נשמה שתאיר את העולם"

יום ח' באלול, הוא יום הולדת הפעל שם טוב והנאון רבי שניאור זלמן ז"ל (מייסד חסידות חב"ד, מחבר "שולחן ערוך הרב" ו"התניא"). הפעל שם טוב נולד בשנת ת"ס (1800) באזור שניאור (היום אומרים בשנת תנ"ח, אבל נמצא בכתב יד מקורי של תלמידו שזולד בשנת ת"ס), ורבי שניאור זלמן נולד בשנת תק"ה (1805) בקהמקט של תב"ד). שגה ארבעים וחמש שנה אחרי שזולד הפעל שם טוב, ושניהם נולדו ביום ח' באלול. אומרים שהפעל שם טוב בכל שנה היה עושה יום הולדת, ובשנת תק"ח הזכיר מאמר "בן שלש שנים הכיר אברהם את בוראו" (נדרים דף ל"ב עמוד א'), ואמר: "לפני שלש שנים נולדה נשמה שתאיר את העולם בשני אורות, בנגלה ובנסתר". והסבירו את זה על רבי שניאור זלמן שנקרא "שניאור", שגה שני-אור בנגלה ובנסתר. והפעל שם טוב לא ידע ממנו, רק שאמר קב ברוח הקדש. רבי שניאור זלמן נחשב נכדו הרוחני של הפעל שם טוב, כי הוא למד אצל הרבי ממזריטש שהוא תלמידו של הפעל שם טוב. (גיליון 80 אות ג, וגיליון 127 הערה 9).

השטן נמשל ליתוש

בערב ראש השנה לא תוקעים בשופר [אף שנוהגים לתקוע בימי חודש אלול, ראה במדור הלכה נאמנה], הגר"א (בפרושו ליונה פרק ג' פסוק ג') מביא על זה, שהיתוש שהיה במח של טיטוס [שנכנס דרך חטמו] גרם לו ספורים, ולא היה לו מה לעשות אתו. יום אחד היה הולך בדרך ועבר בשוק של נפחים, והנפח היה דופק עם הפטיש ועושה "תיק תיק תיק תק", אז היתוש אמר: "זה קול חדש שלא שמעתי אותו, והיה שותק. אמר טיטוס: "אם פכה יש לי עצה טובה", מה העצה? כל יום היה מביא נפת, אם זה נפח גוי משלם לו שכרו ארבעה גרושים, ואם זה נפח יהודי, לא היה משלם לו, כי היה אומר לו "דגך שאתה רואה באויב שלך", והיה היהודי הולך אליו, כי טיטוס הוא קיסר ומה הוא יכול לעשות? אחרי שלשים יום היתוש התרגל לזה, "כיון דדש דש" (גטין דף נ"ו עמוד ב'), ואפילו שהוא היה שומע את הפטיש של הנפח - הוא היה עושה גם פטיש בפנים... בחוץ ובפנים ביחד, וזה לא שונה כלום. אז אומר הגר"א שגם כן, אם השטן ישמע את השופר שלשים יום, אז ביום ראש השנה הוא כבר לא יבהל, והרי הוא צריך להבהל (בפעל המות לנצח"ל ראשי תיבות בה"ל), לכן מפסיקים יום אחד. (וראה עוד לרבנו מרן שליט"א בהערות איש מצליח סימן תקפ"א הערה 4). (גיליון 79 אות ל"ו).

הלכה נאמנה

תקיעת שופר בפסלחות

מה המקור למנהג לתקוע בשופר בפסלחות? לא הביאו לו מקור, אבל הראו לי דבר יפה מאד בסוף ספר שער הגלגולים, שם יש ספור שקתום עליו רבי שמואל ויטאל, בנו של רבי חיים ויטאל [תלמידו הגדול של רבנו האר"י], וכתב שם תארי: "וזה נעשה על ידי, יום ה' כ"ז לתמוז שנת תכ"ו לצ"ה" (זאת אומרת לפני שלש מאות חמשים ושלש שנה). והוא מספר שם על תקון שהאזן ערך [במצרים] לאשה אחת, והוא אומר: תקענו בשופר, ובעת שאמרנו "ג מדות ה' ה' אל רחום וחנון תקענו בשופר, כמנהג כל הפסלחות". ואם כן היו נוהגים כבר אז לתקוע בשופר בפסלחות. הרב פח תחיים (סימן תקפ"א אות י"ג) ונרן הרב עובדיה (חיון עובדיה ימים נוראים עמוד כ"ד בהערה) הביאו את המנהג הזה, ולא צינו מקורו. והנה המנהג הזה קדום במצרים לפני שלש מאות וחמשים שנה. בג'רמא יש מנהג כזה לתקוע בפסלחות, אבל לא בכל פעם שאומרים "ועבר" כמו שכתוב היום בפסלחות, אלא בשעה שגומרים את הפסלחות ב"תענו ותעטרו", אם יש שם תוקע הוא תוקע שם, וזה מובא בבב"ר פהנה (מערכת הסמ"ך אות ו'). יען שם אנחנו עושים גם את זה וגם את זה, וזה אנחנו מרויחים גם להתאמן בתקיעות, כי לפעמים אדם חושב שהוא תוקע ממקוה, "ממקוה ופקיע", אבל אחר כך בא לראש השנה והשופר עושה לו להקעים, "נצב לו לשטון" (על פי במדבר פרק כ"ב פסוק כ"ב), לכן יש לנו אפסרות פאן ללמד בחדש הזה [וראה בספר מנהגי מהר"ם מרוטנברג עמוד 137]. חוץ מערב ראש השנה שאין תוקעים בשופר [ראה במדור למען תספור]. (גיליון 79 אותיות ל"ד ול"ה).

ידע ידע

- הרב בעל הטורים כותב בפרושו פקדשת נצבים על הפסוק "מול ה' אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך" (דברים פרק ל' פסוק ו') "את לבבך ואת לבב" ראשי תבות אלול, מאפן שמשכימים לסלחות באלול. (גיליון 31 הערה 2).
- רבי יהושע בעז [פרוה] הוא שסדר "שלטי הגבורים" על הר"ף, ועושה גם "עין משפט, נר מצוה, תורה אור, ומסרת הש"ס" [שעל גיליון הגמרא]. היה ממגדשי ספרד ואחר כך עבר לאיטליה, ושם חבר פמה ספרים. (גיליון 78 הערה 13).
- רבי שלמה אב בית דין קהל קדוש חלם, ספר (בספרו מרכבת המשנה סוף הלכות מלכים) את כל ההשגות [ההערות והמחלוקות] של הראב"ד על הרמב"ם, ומצא שהם אלפים ומאה ועשרים ושמונה, ועושה לזה גימטריא "הלא זהו סך השגות הראב"ד זלה"ה על ספר היד החזקה להרמב"ם" נ"ע" (2128). (גיליון 126 אות י').

א. המשורר שחבר את הפייט שבפסלחות "אליה ה' נשאתי עיני" הוא עלום שם, ואיני יודע מי חברו, אמנם תמיד יש השערות בדברים האלה, אבל בדרך כלל הן פורחות באויר. והפייט הזה "אליה ה' כל כך יפה, וכל שתי מלים שם לקוחות מפסוק: אליה ה' נשאתי עיני - "אליה נשאתי את עיני הישבי בשמים" (תהלים פרק כ"ג פסוק א'). שמע קול תחנוני - "שמע קול תחנוני בשני אליה" (שם פרק כ"ח פסוק ב'). כגדל חסדך - "סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך" (במדבר פרק מ"ד פסוק י"ט). כל מלה כתובה בפסוק אחר, ומי שיחפש ימצא מקור לכל הפסוקים האלה שבפייט. אבל איך הפסוקים היו רוקדים לפני הפסוק הזה? "שלח קחננו" (מפיוט של רבי יהודה הלוי), תשבי אותנו. צריך לקרוא ולהתרגש מזה, ולהבין את זה. פאשר קוראים במהירות אין טעם בזה, לכן תקרא ותשפך את לבך במלים האלה. אלו היו בני אדם יודעים פמה עצה ונאנגייה יש פייטים של הפסלחות, לא היה אחד שמפסיד פייט אחד מהם. (גיליון 127 אותיות א' ו'ב').

חידה

מה לומדים מגלגלי האופניים?

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי

תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21 (חובה לציין שם וכתובת). נא לשלוח התשובות עד יום שני בערב

פתרונות מגיליון קודם:

מתרון החידה: מה זה ד"ק? ומה זה תר"י? ומה זה מורש"א? ד"ק פירושו דפוס קיימנא או דפוס קדמון. תר"י פירושו תלמידי רבנו יונה. והבן איש חי היה מכנה את הגאון ר' שמעון אנסי "מורש"א". הוכחה: אשר בן אוליאל - ירושלים. פתרון במתונה: מרן הגאון רבנו רחמים חי חוית הכון זצ"ל. הוכחה: שילי סעדון - אופקים.

לעילוי נשמת

מבירכה בת אונייה ובנה משה ת.נ.צ.ב.ה